

LBRIS

We know
books

MANUALUL LECTURII CU VOCE TARE

CREAT DE JIM TRELEASE
ȘI COMPLETAT DE CYNDI GIORGIS

EDIȚIA A OPTA

LITERA
București

Cuprins

Mulțumiri	7
Introducere	11
1. De ce să citim cu voce tare?	25
2. Când începe lectura cu voce tare (și când se termină)	43
3. Etapele lecturii cu voce tare	63
4. Cititul în gând, într-un ritm susținut și lectura de plăcere	87
5. Despre cât de importanți sunt tații	107
6. Cartea și tipăriturile acasă, la școală și la bibliotecă	119
7. Impactul mediilor electronice asupra cititului	136
8. Alfabetizarea vizuală și lectura cu voce tare	151
9. Semnificația experienței lecturii cu voce tare	167
10. Recomandări și atenționări legate de lectura cu voce tare	181
Selecție de cărți recomandate pentru lectura cu voce tare	189
<i>Cărți fără cuvinte</i>	192
<i>Cărți previzibile</i>	196
<i>Povești în versuri cu rimă</i>	200
<i>Cărți ilustrate</i>	204
<i>Serii de cărți pentru cititorii începători</i>	243
<i>Cărți pe capitole și romane</i>	250
<i>Nonficțiune</i>	303
<i>Poezie</i>	316
Note	327
Bibliografie	361

De ce să citim cu voce tare?

Săptămâna trecută, în Spokane, am discutat cu un grup de profesori, părinți, bibliotecari și copii. În timpul sesiunii de întrebări și răspunsuri, o tânără de 14 ani s-a ridicat în picioare și a spus: „Voiam doar să vă spun că profesoara mea din clasa a patra a citit cu voce tare, în fața clasei, *Miraculoasa călătorie a lui Edward Tulane*, iar acest lucru mi-a schimbat viața. Înainte nu citeam deloc, dar după aceea am devenit o cititoare avidă. Acum, sunt și scriitoare“.

Lectura cu voce tare creează cititori.

Lectura cu voce tare creează scriitori.

Lectura cu voce tare schimbă vieți.

Scriitoarea Kate DiCamillo¹

DE FIECARE dată când apare întrebarea „De ce să le citesc cu voce tare copiilor sau elevilor mei?“ (indiferent de vârsta lor), am ocazia de a argumenta încă o dată de ce este atât de importantă lectura cu voce tare pentru cititor și pentru cel care ascultă. Valorile educaționale ale citirii cu voce tare sunt bine documentate: practica introduce un vocabular nou, modelează fluența, demonstrează expresivitatea cititului, dezvoltă înțelegerea și-i ajută pe copii să facă legături între concepte. Mai trebuie să avem în vedere și valoarea personală a ascultării unei cărți citite cu voce tare. Această experiență poate genera amintiri vii ale unei povești asociate cu o persoană, un timp sau un loc – amintiri care ne rămân în minte ani întregi.

Așadar, de ce citim cu voce tare? Iată câteva motive adunate de la cei care au devenit părinți de puțin timp sau de la cei cu experiență:

- ♦ „Când eram însărcinată, primul cadou pe care soțul meu l-a cumpărat pentru copilul nostru a fost *Regele tuturor sălbăticiunilor*, de Maurice Sendak. Deși amândoi suntem cititori împătimiți, am fost extrem de emoționată

când am văzut cartea. Soțul n-o cumpărase pentru că spera ca și copilului nostru să-i placă să citească, ci pentru că de-abia aștepta s-o citească el însuși cu voce tare. Lectura cu voce tare e unul dintre primele moduri prin care se poate cultiva dragostea pentru citit și a fost parte integrantă a vieții copiilor noștri chiar înainte ca ei să se fi născut“. (Marie LeJeune, mamă a patru copii)

- „Ador să le citesc copiilor mei. Sunt clipe în care stăm liniștiți și ne ghemuim unul într-altul. Cred că abilitățile verbale ale fiului meu, Jacob, sunt atât de avansate tocmai din acest motiv. El pune întrebări și învață să facă deducții și să gândească critic. De exemplu, se uită la imagini și se întreabă ce se întâmplă sau întreabă «Ce fac?». E extraordinar să văd cât de mult a progresat în ultimele șase luni. Fiica mea, Nora, are cinci luni. E absolut fascinată de culorile puternice din cărți și-i place să atingă paginile. Sunt sigură că stimularea timpurie o va ajuta“. (Charity Delach, mamă a doi copii)
- „Ca tată, cititul cu voce tare îmi dă ocazia să împărtășesc o experiență grozavă cu micuțul, nu trebuie să-i spun ce să facă și ce să simtă. Când suntem amândoi concentrați asupra unei pagini de carte, nu mai suntem părinte și copil, suntem doi oameni care împărtășesc ceva. Ne-am lăsat deoparte rolurile noastre, suntem amândoi expuși unui nivel emoțional mai profund. E o fereastră ce se deschide spre o conversație mai profundă, fără să deținem răspunsul corect. Fiica mea cea mai mică e un cititor un pic reticent. Pentru ea, timpul pe care îl alocă lecturii cu voce tare împreună cu tata e un timp special, care e numai al nostru. Fără alte lucruri care să ne distragă. Eu nu mă gândesc la muncă, ea nu-și mai face griji gândindu-se la prietenii ei. Cititul cu voce tare îți oferă ceva ce nimic altceva nu-ți poate da“. (Scott Riley, tatăl a două fete adolescente)
- „Iubesc cititul. Una dintre activitățile mele preferate e să mă cufund într-o carte. Îmi modific vocea în funcție de personaje, fac cărțile să prindă viață, intru în poveste și simt că personajele sunt parte din familie – nu mă voi sătura niciodată să împărtășesc această experiență cu copiii mei“. (Melissa Olans Antinoff, mamă a doi copii)
- „Citesc cu voce tare pentru că îmi place“. (Elysha O'Brien, mamă a trei băieți)

Iată acum ce cred bibliotecarii și profesorii despre motivele pentru care e bine să citim cu voce tare:

- „Când citești cărți bune, simți cum mintea ți se umple, la fel și inima. Copiii devin absolut hipnotizați când îi îndemni să se relaxeze și să lase

povestea să-i învăluie. Trebuie să-ți dai seama cine îți e publicul și să decizi ce cărți îl vor ține cu sufletul la gură. Nu există limite. Când copiii trăiesc împreună un moment intens, acesta acționează ca un fel de punte care construiește relații între toți cei care l-au împărtășit“. (Diane Crawford, bibliotecară la o școală primară)

• „Eu citesc cu voce tare:

- Pentru a crea o comunitate pentru elevii mei. Ascultăm împreună povești pe care le legăm de cunoștințele noastre și de viața noastră.
- Pentru a le oferi o informare crucială în ceea ce privește lectura. Nu fac acest lucru în mod planificat, ca la școală, dar există *atât de multe* abilități de înțelegere a informațiilor citite care provin din conversațiile pe marginea unei cărți.
- Pentru a demonstra cititul expresiv. Copiii au nevoie să audă așa ceva înainte să înceapă să citească ei înșiși.
- Pentru a le arăta copiilor *cum* să citească: cum să meargă înapoi în text și să recitească, atunci când li se pare că ceva nu are sens.
- Pentru a-i învăța să scrie. Atunci când citim cu voce tare, admirăm arta scrierii observând cum își începe un autor capitolul, cum își construiește dialogurile, cum include elemente interesante de limbaj sau cum dezvoltă o idee.
- Pentru a le oferi perspective diferite. Cărțile aduc în fața copiilor o mulțime de personaje, de oameni și de locuri. Ele le oferă un fel de oglindă în care copiii pot citi despre cineva care arată ca ei, care trece printr-o situație asemănătoare sau care are o problemă similară.
- Pentru a «valida» o carte. Citind cu voce tare, le comunicăm copiilor că respectiva carte merită citită.
- Ca să mă distrez! Momentul lecturii cu voce tare e momentul meu preferat din întreaga zi“. (Megan Sloan, învățătoare la clasa a treia)

♦ „Pentru mine, lectura cu voce tare e o modalitate de a crea legături prin excelență, e cel mai bun constructor de relații, modelul optim de implicare și grijă pe care-l pot oferi eu elevilor. Fie că e pentru elevii mei de clasa a opta sau pentru studenți, faptul că îmi fac timp să le citesc cu voce tare e o alegere conștientă, o alegere deliberată. Apoi, faptul că *le citesc* contează la fel de mult ca *ce anume* aleg să citesc. În prima zi a unei sesiuni de lectură cu voce tare, citez din scriitoarea Katherine Paterson: «*Citește-mi* e un fel de test. *Lasă-mă să-ți citesc* e un cadou.» Și apoi adaug: «Acestă sesiune de citit cu voce tare e cadoul meu pentru voi.» Citind cu voce tare, le dau

elevilor șansa de a se relaxa, de a lăsa deoparte ce se întâmplă în afara clasei, de a intra și de a se cufunda în brațele marelui cadou care e povestea“.
(Nancy Johnson, profesoară la ciclul secundar și la facultate)

Acești părinți, dascăli și bibliotecari sunt pasionați de lectura cu voce tare. Ei observă „la cald“ impactul pe care ea îl are nu doar asupra abilității copilului de a citi și a face legături cu o poveste anume, dar și asupra capacității lui de a simți diferit, în ceea ce îl privește, de ceilalți și de lumea din jur.

Susține cercetarea științifică practica lecturii cu voce tare?

În 1983, Departamentul pentru Educație al SUA a înființat o Comisie pentru Lectură, care să analizeze rezultatele școlare. Pentru că aproape totul din programa școlară depindea de citit, consensul general a fost că lectura se află la baza fie a problemei, fie a soluției, în ceea ce privește declinul rezultatelor la teste. Comisia a petrecut doi ani analizând mii de proiecte de cercetare derulate în ultimii 25 de ani și, în 1985, a publicat raportul intitulat *Becoming a Nation of Readers* (Să devenim o națiune de cititori). Între cele mai importante constatări, două enunțuri simple ajungeau la concluzii lipsite de echivoc:

- ♦ Cea mai importantă activitate individuală pentru însușirea cunoștințelor necesare succesului ulterior în domeniul lecturii este să le citim cu voce tare copiilor.²
- ♦ „Este o practică ce ar trebui continuată pe toată perioada școlarizării“.³ Comisia a găsit dovezi concludente care arată fără drept de apel că lectura cu voce tare ar trebui practică nu doar în familie, ci și în clasă.

Formulând-o așa cum au făcut-o – „cea mai importantă activitate individuală“ –, experții susțineau răspicat că lectura cu voce tare este mai importantă decât toate conspectele, temele pentru acasă, fișele de lectură și cartonașele cu desene și litere. Una dintre cele mai ieftine, simple și vechi metode de predare era acum promovată ca un instrument mai bun decât oricare altul, acasă și în sala de clasă. E interesant de observat cum concluziile unui studiu publicat acum mai bine de treizeci de ani sunt încă valabile și astăzi.

Practic, Comisia pentru Lectură implora națiunea să facă un singur lucru: să le citească copiilor, preferabil din copilăria timpurie și, în mod clar, atunci când cresc mai mari, atât la școală, cât și în afara școlii, pentru a sădi în mintea lor germenii dorinței de a citi.

Raportul privind lectura în rândul copiilor și familiei (*Kids & Family Reading Report*), realizat și publicat de compania Scholastic, susține întru totul rezultatele comisiei: „Printre lucrurile cele mai importante pe care le pot face părinții pentru copii, mai mult decât să-i mențină sănătoși și în siguranță, se află lectura cu voce tare”.⁴ Raportul încurajează totodată lectura cu voce tare copiilor chiar și după ce ei încep să citească singuri.

La școală, cărțile pe care profesorii le citesc cu voce tare promovează o mai profundă înțelegere și interpretare a unei povești, permițându-le copiilor să-și asume un rol activ în înțelegerea unui text, stimulându-i să înceapă activități mentale care vor deveni automate pe măsură ce încep să citească pe cont propriu.⁵ Studiile arată și că, atunci când copiii ajung în școala primară, citirea repetată a aceleiași cărți ilustrate (de cel puțin trei ori) duce la creșterea vocabularului lor cu 15-40%, iar învățarea este una de durată.⁶

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) există de peste cincizeci de ani și a fost înființată de către un grup de națiuni industrializate din dorința de a ajuta țările membre să facă față provocărilor moderne aduse de progres, inclusiv în ceea ce privește educația. Mai bine de zece ani, OCDE a testat sute de mii de elevi în vârstă de cincisprezece ani la mai multe materii de școală și a comparat rezultatele obținute în diferite țări. În plus, OCDE a intervievat părinții a cinci mii de elevi incluși în procesul de testare, întrebându-i dacă le citesc vreodată copiilor și dacă da, cât de des. Atunci când au fost comparate cu rezultatele copiilor la proba de citire a testului PISA (Programul pentru Evaluarea Internațională a Elevilor), răspunsurile au indicat o corelație puternică: în speță, cu cât li s-a citit mai mult elevilor atunci când erau copii, cu atât mai bune au fost rezultatele la 15 ani, uneori acest lucru traducându-se printr-un avans de aproape șase luni la școală. Iar rezultatele au fost valide, indiferent de veniturile familiei.⁷

Cum poate fi atât de eficientă o practică așa de simplă ca citirea unei cărți copilului?

Cuvintele constituie structura primară a învățării. Există doar două modalități eficiente prin care cuvintele se fixează în minte: fie atunci când sunt văzute, fie atunci când sunt auzite. Întrucât pot trece niște ani buni până când un copil mic își va folosi ochii pentru a citi cu adevărat, cea mai bună sursă pentru construirea vocabularului și exersarea minții este urechea. Ceea ce intră în urechea copilului, în urma acțiunilor noastre, pentru el devine fundația „casei din creier”. Acele sunete pline de semnificație de acum îl vor ajuta pe copil să alcătuiască un sens din toate cuvintele care îi vor ajunge sub ochi mai târziu, când va învăța să citească.

Le citim copiilor din aceleași motive pentru care vorbim cu ei: să-i liniștim, să-i distrăm, să stabilim o legătură cu ei, să-i informăm sau să le explicăm ceva, să le stârnim curiozitatea și să-i inspirăm. Dar atunci când le citim cu voce tare, mai facem ceva:

- ♦ le construim vocabularul;
- ♦ le condiționăm creierul să asocieze cititul cu plăcerea;
- ♦ le construim un bagaj de cunoștințe generale;
- ♦ devenim pentru ei un model în ceea ce privește lectura;
- ♦ le insuflăm dorința de a citi.

Să începem prin analiza modului în care lectura cu voce tare le oferă copiilor ocazia de a-și construi vocabularul. Primele abilități de alfabetizare se dezvoltă pe măsură ce ei sunt familiarizați cu un vocabular bogat și cu limbajul în timpul sesiunilor de citit cu voce tare. Cuvintele pe care le aud într-o poveste sunt, în general, diferite față de cele din conversațiile cu familia sau cu prietenii.⁸

Conversația este prima grădină în care crește vocabularul, dar ea variază foarte mult de la o familie la alta. O verificare a impactului acestui fenomen sunt concluziile uluitoare ale studiilor efectuate de Dr. Betty Hart și Dr. Todd Risley de la Universitatea din Kansas. Publicat sub titlul *Meaningful Differences in the Everyday Experience of Young American Children* (Diferențe semnificative în experiența de zi cu zi a copiilor americani),⁹ studiul a fost condus ca reacție la ceea ce au observat Hart și Risley în rândul copiilor de patru ani care frecventau școala experimentală a universității. În cazul multora dintre ei, lucrurile erau deja clare: unii erau foarte avansați, iar alții, foarte în urmă. Când copiii implicați în studiu au fost testați la vârsta de trei ani și apoi din nou la vârsta de nouă ani, diferențele s-au menținut. Oare ce anume ar fi putut genera disparități atât de timpurii?

Cercetătorii au început prin identificarea a patruzeci și două de familii reprezentând trei grupuri socioeconomice: asistați social, clasa muncitoare, profesioniști. Din momentul în care copiii aveau șapte luni, cercetătorii au vizitat fiecare casă timp de o oră, în fiecare lună, și au continuat vizitele timp de doi ani și jumătate. În timpul fiecărei vizite, cercetătorul a înregistrat și a transcris toate conversațiile și acțiunile derulate în fața copilului.

În cele 1 300 de ore de vizită, ei au acumulat peste 22 GB de informație în baza de date a proiectului, plasând în categorii fiecare cuvânt (substantiv, verb, adjectiv etc.) rostit în fața copilului. Proiectul s-a soldat cu unele surprize. Indiferent de categorii, toate cele 42 de familii au spus

și au făcut aproximativ aceleași lucruri cu copiii – instinctele de bază ale unui parentaj bun sunt prezente la majoritatea oamenilor, indiferent de statutul lor socioeconomic.

Ulterior, cercetătorii au examinat datele pe hârtie și au văzut „diferențe semnificative“ între cele 42 de familii. Atunci când a fost proiectat numărul zilnic de cuvinte pentru fiecare grup de copii în patru ani, copilul de patru ani din familia de profesioniști a auzit patruzeci și cinci de milioane de cuvinte, copilul din familia aparținând clasei muncitoare, douăzeci și șase de milioane, iar copilul din categoria asistaților social, doar treisprezece milioane.

Cei trei copii din exemplele de mai sus încep grădinița în aceeași zi, dar unul va fi auzit cu treizeci și două de milioane de cuvinte mai puțin. Dacă cei care creează legislația se așteaptă ca profesorul să-l aducă pe acest copil la nivelul celui mai avansat, dascălul ar trebui să rostească zece cuvinte pe secundă timp de nouă sute de ore pentru a atinge nivelul de treizeci și două de milioane până la sfârșitul anului. Evident, așa ceva ar fi imposibil!

Mesajul final este că nu jucăriile din casă fac diferența în viețile copiilor, ci cuvintele din capul lor. Cel mai puțin costisitor lucru pe care-l putem da unui copil, cu excepția unei îmbrățișări, se dovedește a fi cel mai valoros: cuvintele. Nu e nevoie să ai o slujbă, un cont bancar sau un carnet de cecuri, nici măcar să fi terminat liceul, ca să poți vorbi cu un copil. Dacă aș putea alege dintre toate studiile unul singur pe care să-l arăt tuturor părinților, acesta ar fi *Meaningful Differences in the Everyday Experience of Young American Children*. Și acest lucru e chiar fezabil. Autorii și-au concentrat cartea lor de 268 de pagini într-un articol de șase pagini pentru publicația *American Educator*, jurnalul Federației Americane a Profesorilor, care poate fi multiplicat și reprodus gratuit de către școli.¹⁰

Ce anume construiește un vocabular mai bun: conversația sau cititul?

Conversația cu cel mic e vitală pentru ca el să-și dezvolte vocabularul, să învețe structura frazei și să-și dobândească abilitatea de a discuta cu ceilalți. Dar este conversația suficientă? Cei 42 de copii din studiul lui Hart și Risley aveau niveluri diferite ale vocabularului dobândit până la vârsta de patru ani: copiii din categoria profesioniștilor aveau un vocabular format din 1 100 de cuvinte, în timp ce copiii din familiile asistaților social

cunoșteau 525 de cuvinte. În mod similar, IQ-ul lor era de 117 puncte, comparativ cu 79 pentru copiii din cea de-a doua categorie.

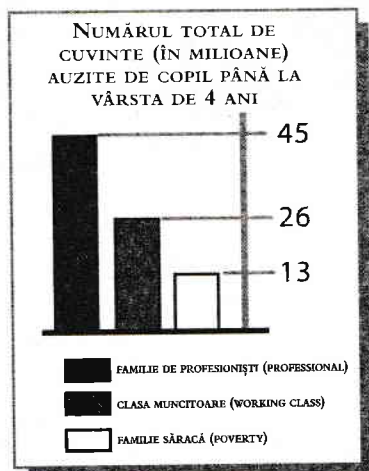
Sociologii George Farkas și Kurt Beron au probat concluziile studiului pe un eșantion de 6 800 de copii cu vârste între trei și doisprezece ani. Au aflat următoarele: pentru copiii cu un nivel socioeconomic scăzut, exista o probabilitate mult mai mare să aibă un vocabular mai puțin dezvoltat în momentul începerii școlii (să aibă un decalaj de douăsprezece-paisprezece luni), iar ei reușeau doar arareori să recupereze decalajul pe măsură ce creșteau.¹¹

Majoritatea conversațiilor, fie între adulți sau cu copiii, conțin cele cinci mii de cuvinte pe care le folosim tot timpul, așa-numitul fond lexical principal. (Într-adevăr, 83% dintre cuvintele unei conversații obișnuite, purtată cu un copil, se încadrează în cele 1 000 de cuvinte cele mai frecvent folosite, iar acest fond nu se modifică foarte mult pe măsură ce copilul crește¹²). Apoi mai sunt cele 5 000 de cuvinte pe care le folosim mai puțin frecvent în dialoguri. Luate împreună, aceste zece mii de cuvinte sunt cunoscute sub numele de vocabular de bază. Dincolo de borna acestor 10 000 de termeni, se află „cuvintele rare“, iar acestea joacă un rol esențial în ceea ce privește cititul pe măsură ce înaintăm în vârstă. Forța pe care o capătă vocabularul nostru în cele din urmă este determinată nu de cele 10 000 de cuvinte din vocabularul de bază pe care le folosim, ci de cât de multe cuvinte rare înțelegem.

Dacă însă nu folosim aceste cuvinte rare prea des în conversații, unde le putem găsi totuși? În textul tipărit, care conține cele mai rare cuvinte. În vreme ce un adult folosește doar nouă cuvinte rare din 1 000 atunci când vorbește cu un copil de trei ani, există de trei ori mai multe astfel de cuvinte într-o carte pentru copii și de peste șapte ori mai multe într-un ziar. Cărțile ilustrate au, în medie, aproximativ 70% mai multe cuvinte unice decât se găsesc în conversațiile purtate cu copiii.¹³ Dacă vrem să îmbunătățim vocabularul copiilor, trebuie să le citim. Tipic pentru cărțile ilustrate, fiecare spune o poveste diferită în 32-40 de pagini. De exemplu, cartea din categoria „Pot să citesc singur“, *Are You My Mother?* (Tu ești mămică mea?), de P.D. Eastman, e o poveste clasică despre un pui de pasăre care își caută mama. Având un vocabular limitat, controlat, această carte probabil nu va folosi cuvinte precum cele din *Oh, the Places You'll Go!* (O, în ce locuri minunate o s-ajungi!)(și nu doar pentru că Dr. Seuss era un mare fan al cuvintelor absurde).¹⁴ Cărțile ilustrate pot părea succinte ca text, dar, în esență, ele conțin mai multe cuvinte rare decât o conversație între părinte și copil.

Conform statisticilor, pentru textele tipărite, numărul de cuvinte rare crește semnificativ. Acest lucru le pune probleme serioase copiilor care se află într-o situație de risc și care au o probabilitate mai mare de a eșua din punct de vedere academic și de a abandona școala. Ei aud mai puține

cuvinte și se întâlnesc mai puțin cu texte tipărite acasă. Copiii aflați într-o situație de risc se confruntă cu un decalaj gigantic în ceea ce privește vocabularul, care îi împiedică să progreseze la citit pe tot parcursul școlii. Iar acest decalaj nu are cum să fie recuperat prin 120 de ore de școală de vară¹⁵ sau printr-un alt fel de instruire fonetică.

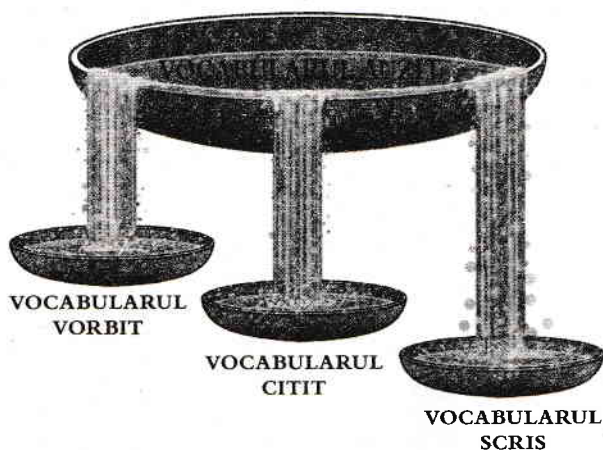

Hart & Risley,
Meaningful Differences

Care sunt abilitățile de care copilul are nevoie la grădiniță?

Dați-mi voie să fac o analogie. În mintea unui copil există un rezervor uriaș numit *vocabularul auzit*. S-ar putea spune că el este propriul lac Pontchartrain al fiecărui copil – faimosul estuar din afara orașului New Orleans care a provocat inundații din cauza surplusului de apă adus de uraganul Katrina. Acest surplus de apă a spart digul și a provocat mari ravagii orașului New Orleans. Noi vrem să se întâmple exact același lucru, dar fără dimensiunea tragică – de data aceasta, digul va ceda în mintea copilului, iar impactul va fi pozitiv.

Primul baraj ar fi *vocabularul vorbit*. Dacă torni suficiente cuvinte în vocabularul vorbit, acesta va da pe dinafară și va umple rezervorul vocabularului vorbit. Astfel, copilul începe să spună cuvintele pe care le-a auzit. E foarte improbabil ca un copil să spună un cuvânt, dacă nu l-a auzit vreodată. Peste un miliard de persoane vorbesc chineza, de ce n-o facem

și noi? Pentru că n-am auzit suficiente cuvinte în limba chineză, mai ales în copilărie. Următorul „dig“ este *vocabularul citit*. E aproape imposibil să înțelegem un cuvânt tipărit dacă nu l-am rostit niciodată. În sfârșit, ultimul „dig“ e *vocabularul scris*. Dacă un copil n-a rostit un cuvânt sau nu l-a citit, cum îl poate oare scrie? Toate artele limbajului derivă din vocabularul auzit – vocabular care trebuie să fie construit de altcineva, în afară de copil.

Atunci când îi citim copilului, îi turnăm efectiv în urechi (și în creier) toate sunetele, silabele, terminațiile, iar acest melanj va constitui bagajul de cuvinte pe care într-o zi va trebui să-l citească și să-l înțeleagă. Prin povești, completați acele cunoștințe generale necesare pentru ca ei să înțeleagă lucrurile străine de colțisorul lor de lume – cum ar fi balenele, locomotivele sau pădurile ecuatoriale.

Singura abilitate preșcolară care contează mai mult decât oricare alta, pentru că este primul indicator al succesului sau eșecului școlar, este vocabularul copilului la intrarea în sistemul de învățământ. Da, copilul merge la școală pentru a învăța cuvinte noi, dar cuvintele pe care le cunoaște deja determină cât de mult va înțelege el din tot ceea ce-i spune profesorul. Și, întrucât cea mai mare parte a instruirii în primii patru ani de școală se face oral, copiii cu vocabularul cel mai dezvoltat vor înțelege cele mai multe lucruri, iar copiii cu vocabularul cel mai redus, cele mai puține.

De îndată ce copilul începe să citească, vocabularul personal alimentează (sau frustrează) înțelegerea, căci școala devine din ce în ce mai complicată în fiecare an. De aceea, testele de vocabular aplicate la intrarea în sistemul de învățământ pot prezice cât de pregătit e un copil atunci când începe școala.